

НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. БОГОМОЛЬЦЯ

Національна академія
медичних наук України

МАТЕРІАЛИ

науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.

«ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»

4 квітня 2025 р.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Національна академія медичних наук України**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції з міжнародною участю
до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р.**

**ЗДОРОВИЙ ПОЧАТОК ЖИТТЯ –
ЗАПОРУКА БЛАГОПОЛУЧНОГО МАЙБУТНЬОГО»**

**4 квітня 2025 р.,
м. Київ**

Київ
НМУ імені О.О. Богомольця
2025

Відповідальні за випуск:

завідувач кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
професор **Грузєва Т.С.**

директор Навчально-наукового інституту громадського здоров'я та
профілактичної медицини ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, професор
Паламар Б.І.

професор кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця,
доцент **Галієнко Л.І.**

доцент кафедри громадського здоров'я ЗВО НМУ імені О.О. Богомольця, доцент
Іншакова Г.В.

Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього: матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня
здоров'я 2025 р., 4 квіт. 2025 р. К., 2025. 117 с.

У матеріалах щорічної науково-практичної конференції з міжнародною участю до Всесвітнього дня здоров'я 2025 р., який проводиться під гаслом «Здоровий початок життя – запорука благополучного майбутнього», висвітлено актуальні питання здоров'я матерів і дітей, розбудови системи громадського здоров'я, міжнародної, міжсекторальної та міждисциплінарної співпраці у сфері громадського здоров'я, доступності і якості медичної допомоги. Розкрито сучасні виклики та загрози для здоров'я населення епідемічного, екологічного, соціально-економічного, воєнного характеру, напрями боротьби з неінфекційними та інфекційними захворюваннями, профілактичні стратегії в охороні здоров'я, охарактеризовано соціально-економічні та екологічні детермінанти здоров'я тощо.

середньою освітою (57.6% та 60.0%, $p > 0.05$). Встановлено, що із віком вірогідно зменшується частка жінок, які ніколи не проходили мамографію, (з 78.8% у віці 18-34 до 56.2% у віці 35-54 та до 11.54% у віці 55+ ($p < 0.05$)). Але навіть у найстаршій групі жінок (55+), якій згідно з наказом МОЗ України від 05.08.2024 № 1368, необхідно проходити скринінгову мамографію не рідше, ніж раз на 2 роки (за наявності факторів ризику РМЗ або патології МЗ – 1 раз на рік), лише половина (50.0%) жінок виконала це дослідження впродовж останніх 2-х років.

Висновки. Таким чином, результати проведеного соціологічного дослідження виявили низьку обізнаність та прихильність жінок (особливо молодших вікових груп) м. Вінниці до скринінгу РМЗ. Удосконалення вторинної профілактики РМЗ потребує ширшого залучення лікарів первинної ланки та лікарів акушер-гінекологів до просвітницької роботи та скерування жінок на скринінгові дослідження за програмою державних медичних гарантій, зміцнення служб громадського здоров'я та посилення їх взаємодії із засобами масової інформації, освітніми закладами, громадами для забезпечення формування у жінок відповідального ставлення до свого здоров'я та розуміння важливості регулярного проходження скринінгу для своєчасного виявлення РМЗ. Наші подальші дослідження будуть спрямовані на розробку інформаційних матеріалів про методи та рекомендовану періодичність скринінгу РМЗ для різних вікових груп жінок для поширення їх у соціальних мережах.

ЕКОЛОГО-ГІГІЄНИЧНІ АСПЕКТИ ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА В СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Пасічник В.І., Гаркавий С.І.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна

Питання поводження з побутовими відходами у сучасному світі завжди було великою проблемою. Сьогодні, у зв'язку з воєнними діями та масовими обстрілами територій населених пунктів, ситуація особливо загострилася. Неконтрольоване накопичення, видалення та неналежна утилізація твердих побутових відходів спричиняють забруднення довкілля, зокрема ґрунту та контактуючих з ґрунтом середовищ токсичними хімічними речовинами та органічними сполуками, в тому числі й небезпечними з епідеміологічної точки зору, що негативно впливає на стан здоров'я населення. Особливо небезпечними є токсичні відходи, які можуть викликати неінфекційні захворювання, гострі і

хронічні отруєння серед населення, яке проживає на територіях, прилеглих до місць накопичення відходів, також порушення екосистем. У багатьох країнах світу запроваджуються сучасні методи управління відходами, однак проблема залишається нагальною, потребуючи подальшого дослідження та розробки ефективних рішень.

Мета: дослідити вплив поводження з відходами на громадське здоров'я та запропонувати ефективні заходи для мінімізації негативних наслідків.

Матеріали та методи. Для досягнення мети при виконанні наукової роботи були проаналізовані наукові публікації, нормативно-правові акти та міжнародний досвід управління відходами. Проведено оцінку впливу різних видів відходів на здоров'я населення за допомогою статистичних та експертних методів. Використано порівняльний аналіз стратегій управління відходами в Україні та розвинених країнах.

Результати. Дослідження показало, що існуюча система управління відходами в Україні має деякі недоліки, зокрема недостатню кількість підприємств, які займаються переробкою відходів, низький рівень екологічної свідомості населення та недосконалість законодавчого регулювання.

Забруднення складовими відходів ґрунту, підземних і поверхневих вод, приземного шару атмосферного повітря призводить до підвищення ризику виникнення інфекційних і неінфекційних, зокрема онкологічних, захворювань, що передаються через забруднені небезпечними токсичними відходами (хімічними, медичними, електронними) ґрунту і води, а також респіраторних захворювань внаслідок забруднення атмосферного повітря.

Оцінка поточної ситуації в Україні показала, що рівень переробки та утилізації відходів залишається недостатнім, лише близько 6% від загального обсягу відходів підлягають переробці. Відсутність дієвого контролю за незаконним захороненням відходів та недостатня інфраструктура роздільного видалення відходів значно ускладнюють ситуацію. Крім того, недостатнє фінансування екологічних програм та низька екологічна свідомість населення є додатковими перешкодами для ефективного управління відходами.

Аналіз міжнародного досвіду свідчить, що принцип «забруднювач платить» активно застосовується в країнах ЄС, заохочуючи компанії до поводження з відходами екологічно свідомим способом. Крім того, використання сучасних технологій, зокрема біотехнологій та цифрового моніторингу відходів, дає змогу мінімізувати негативний вплив на здоров'я населення.

Встановлено, що впровадження сучасних технологій, таких як розширена відповідальність виробників, цифровий моніторинг відходів та біотехнологічні

методи переробки, які активно використовуються в світі, значно знижує ризики для здоров'я. Запропоновано комплексні заходи з оптимізації поводження з відходами, що сприятимуть покращенню санітарно-епідеміологічної ситуації.

Висновки. Проблема поводження з відходами є однією з найбільших загроз для здоров'я населення, оскільки неправильне поводження з відходами призводить до забруднення навколишнього середовища, що в свою чергу призводить до зростання захворюваності населення. Аналіз поточної ситуації в Україні свідчить про низький рівень переробки та утилізації відходів, який становить лише близько 6% від загального обсягу. Крім того, бракує ефективного контролю за незаконним захороненням відходів, інфраструктура роздільного видалення відходів є недостатньою, а екологічні програми недостатньо фінансуються. Важливим фактором залишається низький рівень екологічної свідомості населення, що ускладнює реалізацію ефективних рішень у сфері поводження з відходами.

Вивчення міжнародного досвіду показує, що принцип «забруднювач платить» активно застосовується в країнах ЄС, що мотивує компанії відповідально утилізувати свої відходи. Крім того, використання сучасних технологій, особливо біотехнологій та цифрового моніторингу відходів, дає змогу мінімізувати негативний вплив на здоров'я населення та екологічний стан регіонів.

Тому ефективне поводження з відходами є необхідною умовою охорони здоров'я населення та покращення екологічної ситуації в Україні. Впровадження сучасних технологій, міжнародних практик та свідомий підхід до переробки відходів допоможе зменшити вплив на довкілля та побудувати сталу систему поводження з відходами..

Ключові слова: управління відходами, громадське здоров'я, екологічна безпека, переробка відходів, небезпечні відходи.

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОТИ ЛІКАРЯ ПРИЙМАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

Петрух А.А., Гутор Т.Г.

*Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна*

Вступ. Звична робота приймального відділення складається з прийому пацієнтів 24/7 з будь-якими скаргами та їх розподілом по відповідним профільним